

Dosarul nr. 2r-745/21

Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Fălești (jud. : O. Ciumaș)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. : S. Procopciuc, E. Grumeza, N. Chircu)

DECIZIE

24 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență :

Președintele ședinței, judecătorul
judecătoriai

Ala Cobăneanu
Mariana Pitic
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Ceban Lucia, Lungu Maria, Bîlici Elizaveta, Istrati Maria, Cucu Tamara, Savcov Lidia, Marchitan Eugenia împotriva Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, Agenția Națională pentru Sănătate Publică privind anularea ordinului de concediere, încasarea compensației suplimentare în locul restabilirii în funcție, obligarea emiterii ordinului de demisie, repararea prejudiciului material și moral și **acțiunea reconvențională** formulată de Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale către Marchitan Eugenia, Agenția Națională pentru Sănătate Publică privind constatarea nulității actului juridic,

împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 05 octombrie 2021, prin care s-a restituit apelul incident declarat de Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale

c o n s t a t ă :

La 01 septembrie 2016, Ceban Lucia, Lungu Maria, Bîlici Elizaveta, Istrati Maria, Cucu Tamara s-au adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Agenției Națională pentru Sănătate Publică privind anularea ordinelor de concediere, restabilirea în funcții, repararea prejudiciului material și moral, compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea Judecătoriai Bălți, sediul Fălești din 18 octombrie 2016 cauza civilă, depusă de Ceban Lucia, Lungu Maria, Bîlici Elizaveta, Istrati Maria, Cucu Tamara împotriva Centrului de Sănătate Publică raional Fălești privind anularea ordinului de concediere, restabilirea la locul de muncă, repararea prejudiciului material și moral, s-a fost conexat cu cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de Savcov Lidia împotriva Centrului de Sănătate Publică raional Fălești privind anularea ordinului de concediere, restabilirea la locul de muncă și repararea prejudiciului material și moral.

Prin încheierea protocolară a Judecătoriai Bălți sediul Fălești din 27 octombrie 2016 cererea lui Marchitan Tamara de intervenție principală s-a acceptat spre examinare concomitent cu acțiunea inițială.

Prin încheierea Judecătorei Fălești din 27 octombrie 2016 s-au atras în proces în calitate de copârâți Ministerul Sănătății și Centrul de Sănătate Publică Bălți.

Prin încheierea Judecătorei Bălți, sediul Fălești din 28 februarie 2018 s-au înlocuit părțile în proces: Centrul de Sănătate Publică Bălți și Centrul de Sănătate Publică r-nul Fălești cu succesorul în drepturi Agenția Națională pentru Sănătate Publică.

Prin hotărârea Judecătorei Bălți, sediul Fălești din 06.08.2018 acțiunea formulată de Ceban Lucia, Lungu Maria, Bîlici Elizaveta, Istrati Maria, Cucu Tamara, Savcov Lidia și acțiunea intervenientului principal Marchitan Tamara sau admis parțial.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 14 martie 2019 s-a casat hotărârea Judecătorei Bălți, sediul Fălești din 06 august 2018 cu restituirea cauzei la rejudecare.

La 22 decembrie 2020, Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale a înaintat în instanța de judecată cerere reconvențională către Marchitan Tamara, Agenția Națională pentru Sănătate Publică privind declararea nulității actelor juridice.

Prin hotărârea Judecătorei Bălți, sediul Fălești din 25 februarie 2021 s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Ceban Lucia, Lungu Maria, Bîlici Elizaveta, Istrati Maria, Cucu Tamara și Savcov Lidia către Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale și Agenția Națională pentru Sănătate Publică pentru anularea ordinului de concediere, încasarea compensației suplimentare în locul restabilirii la locul de muncă cu obligarea emiterii ordinului de demisie și repararea prejudiciului material și moral.

S-a admis parțial acțiunea intervenientului principal Marchitan Eugenia împotriva Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale și Agenția Națională pentru Sănătate Publică pentru anularea ordinelor de concediere, încasarea compensației suplimentare în locul restabilirii la locul de muncă cu obligarea emiterii ordinului de demisie și repararea prejudiciului material și moral.

S-a admis acțiunea reconvențională intentată de Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale către Marchitan Eugenia și Agenția Națională pentru Sănătate Publică privind constatarea nulității actului juridic.

La 22 martie 2021, Ceban Lucia, Lungu Maria, Bîlici Elizaveta, Istrati Maria, Cucu Tamara, Savcov Lidia, Marchitan Eugenia au declarat apel împotriva hotărârii Judecătorei Bălți, sediul Fălești din 25 februarie 2021, solicitând casarea hotărârii, cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie admise acțiunile civile inițiale și respingerea acțiunii reconvenționale.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 10 iunie 2021, nu s-a dat curs apelului depus de Ceban Lucia, Lungu Maria, Bîlici Elizaveta, Istrati Maria, Cucu Tamara, Savcov Lidia și Marchitan Eugenia și s-a acordat apelanților termen pentru lichidarea neajunsurilor până la 08 iulie 2021, ora 17⁰⁰.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 09 iulie 2021 apelul s-a acceptat pe rol, cu fixarea ședinței de pregătire a cauzei.

Prin încheierea protocolară a instanței de apel din 21 septembrie 2021 s-a finalizat etapa de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare, fiind fixată ședința dezbaterilor judiciare pentru 05 octombrie 2021, ora 15⁰⁰.

În ședința de judecată din 05 octombrie 2021 reprezentantul Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, Șveț Andrei a depus apel incident la apelul

declarat de Ceban Lucia, Lungu Maria, Bîlici Elizaveta, Istrati Maria, Cucu Tamara, Savcov Lidia, Marchitan Eugenia, solicitând admiterea acestuia spre examinare.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 05 octombrie 2021, s-a restituit apelul incident declarat de Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale.

La 26 octombrie 2021, Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 05 octombrie 2021 solicitând admiterea recursului, casarea încheierii recurate și restituirea pricinii spre rejudecare în instanța de apel.

În motivare indicat că legea procesual civilă permite depunere apelului incident după expirarea termenului de declarare a apelului, dar nu mai târziu de data depunerii referinței.

Astfel, până la data de 05 octombrie 2021, nici un participant la cauza civilă nu a depus referință la apelului principal.

Respectiv, restituirea apelului incident în temeiul 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă este neîntemeiată.

Recurentul susține, că instanța de apel la restituirea apelului incident nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs constată că Curtea de Apel Bălți a emis încheierea la 05 octombrie 2021.

Potrivit art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Cerere de recurs a fost declarată la 26 octombrie 2021, respectiv, este depus în termenul legal.

La 17 noiembrie 2021, Curtea de Supremă de Justiție a comunicat intimatului copia recursului.

În conformitate cu art.426 alin. (2) și (3) din Codul de procedura civilă, recursul se depune la instanța a cărei încheiere se atacă.

Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Examinând recursul, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii din următoarele considerente.

Curtea constată că, instanța de apel corect a restituit apelul incident depus de Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale.

În temeiul art. 362¹ alin. (1) din Codul de procedură civilă în cadrul procesului în care se judecă apelul depus de apelant, intimatul este în drept, după expirarea termenului de apel, să depună apel în scris, inclusiv în formă electronică prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor. Apelul incident se depune nu mai târziu de data depunerii referinței la cererea de apel.

Ca caz, Ceban Lucia, Lungu Maria, Bîlici Elizaveta, Istrati Maria, Cucu Tamara, Savcov Lidia, Marchitan Eugenia la 22 martie 2021 au declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Bălți, sediul Fălești din 25 februarie 2021.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 09 iulie 2021 apelul s-a pus pe rol, și s-a stabilit ședința de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare pentru 21 septembrie 2021.

Prin încheierea protocolară a instanței de apel din 21 septembrie 2021 s-a finalizat etapa de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare, fiind fixată ședința dezbaterilor judiciare pentru 05 octombrie 2021, ora 15⁰⁰.

Potrivit art. 370 alin. (1) din Codul de procedură civilă instanța de apel efectuează, în termen de până la 2 luni de la data emiterii încheierii de intentare a procedurii de apel, actele procedurale în vederea pregătirii cauzei pentru dezbateri în conformitate cu art.185 și art.186.

Referințele cu toate înscrisurile anexate se depun în atâtea copii câți participanți la proces sunt, plus o copie pentru instanța de apel, inclusiv, după caz, prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, cu semnătură electronică avansată calificată.

Deci, Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale începând cu data de 09 iulie 2021, urma ca în termen de două luni să își exercite dreptul pentru depunerea apelului incident.

Or, apelul principal a fost pus pe rol la 09 iulie 2021, iar a apelului incident numai la 5 octombrie 2021, ceea ce este contrar prevederilor art. 362¹ alin. (1) coroborate cu dispoziția art. 370 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

În cauză se constată că, nu sunt îndeplinite condițiile prevăzute de dispozițiile legale sus enunțate, iar art.10 alin. (1) și (3) Codul de procedură civilă stipulează că, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

În temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1).

Esența apelului incident constă în dreptul intimatului de a depune, după expirarea termenului de apel, un apel accesoriu apelului principal, însă în cazul în care intimatul nu a respectat termenul care îi dă dreptul de a depune apelului incident, devin aplicabile prevederile art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

Așadar, argumentul Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale nu se circumscrie unor aspecte de nelegalitate, atât timp cât a cunoscut că cerere de apel a apelaților a fost pusă pe rol încă la 09 iulie 2021, însă apelul incident a fost înregistrat numai la 05 octombrie 2021.

Potrivit jurisprudenței CtEDO comportamentul părților în procesul de judecată este foarte important, întrucât comportamentul acestora constituie un element obiectiv și de care trebuie să se țină cont pentru a se determina dacă a fost sau nu depășit termenul rezonabil prevăzut de art. 6 par. 1 din Convenție.

Așadar, Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale dacă avea interesul să formuleze apel incident, urma să îl depună la data fixării examinării apelului, ținând cont de faptul că, examinarea apelului incident este dependent de soluționarea apelului principal.

Or, declararea apelului incident reglementat de art. 362¹ din Codul de procedură civilă, reprezintă o cale de atac exercitată de intimat și respectiv, partea urmează să țină cont de termeni care îi da posibilitatea de a exercita calea.

În conformitate cu art. 56 alin. (3) și 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Astfel, prin restituirea apelului incident recurentului nu i s-au îngădit accesul liber la justiție protejat de art. 6 din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului și Libertăților Fundamentale, deoarece ultimul nu a manifestat un interes activ în examinarea acțiunii sale.

Din considerentele menționate, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea din Curții de Apel Bălți din 05 octombrie 2021.

În conformitate cu art. 427 lit. a) art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale.

Se menține încheierea Curții de Apel Bălți din 05 octombrie 2021, adoptată în cauza civilă, Ceban Lucia, Lungu Maria, Bîlici Elizaveta, Istrati Maria, Cucu Tamara, Savcov Lidia, Marchitan Eugenia împotriva Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, Agenția Națională pentru Sănătate Publică privind anularea ordinului de concediere, încasarea compensației suplimentare în locul restabilirii în funcție, obligarea emiterii ordinului de demisie, repararea prejudiciului material și moral și acțiunea reconvențională formulată de Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale către Marchitan Eugenia, Agenția Națională pentru Sănătate Publică privind constatarea nulității actului juridic.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Mariana Pitic

Dumitru Mardari